

**Jugend gestaltet Zukunft!
Mládež utváří budoucnost!**

**1. setkání pracovní skupiny
„Mládež utváří budoucnost“**

6.–7. 10. 2020 (online)

Dokumentace

Tandem

Koordinierungszentrum
Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch

Koordinační centrum
česko-německých
výměn mládeže

1	Obsah	
2	Program	3
3	Účastníci	4
4	Přivítání účastníků vedením Tandemu a úvod k setkání	5
5	Seznámení účastníků formou aktivity	5
6	Výsledky pracovní skupiny „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnosti“ 2017–2019	6
7	Očekávání a cíle pracovní skupiny a 1. pracovního setkání (Tandem) ..	6
8	Očekávání a cíle pracovní skupiny a 1. pracovního setkání (účastníci) .	7
9	Představení nového stěžejního tématu „Mládež utváří budoucnost“ a prezentace výsledků 10. česko-německého setkání mládeže	7
10	Téma 1 a: Výměna zkušeností s česko-německou spoluprací a občanským vzděláváním v práci s mládeží	9
11	Téma 1 b: Výměna zkušeností s česko-německou spoluprací a občanským vzděláváním v práci s mládeží	11
12	Téma 2 a: diskuse o dopadech pandemie koronaviru na česko-německé výměny mládeže a strategie, jak se s těmito dopady vyrovnat	12
13	Téma 2 b: diskuse o dopadech pandemie koronaviru na česko-německé výměny mládeže a strategie, jak se s těmito dopady vyrovnat	15
14	Výhled a termíny (Tandem)	16
15	Webové stránky a jiné online nástroje ke stěžejnímu tématu	16

2 Program

Úterý 6. 10. 2020

- od 15.45*   *Přístup do online vzdělávacího prostoru*
- 16.00–17.00   Zahájení pracovního setkání
Přivítání účastníků
Představení programu a organizační záležitosti
Seznámení účastníků
Výsledky pracovní skupiny „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnosti“
Očekávání a cíle pracovní skupiny a 1. pracovního setkání
Aktivní zapojení účastníků; vlastní motivace organizace
Vhodné nástroje
- 17.00–17.10   *Přestávka*
- 17.10–18.00   Představení stěžejního tématu a prezentace výsledků
10. česko-německého setkání mládeže
Video, prezentace
Rozdělení do diskusních skupin dle tematických bloků; zpětná vazba účastníků
- 20.30   *„Na skleničku online“ – neformální diskuse (fakultativně)*

Středa 7. 10. 2020

- od 9.45*   *Přístup do online vzdělávacího prostoru*
- 10.00–10.15   Význam přeshraniční spolupráce ve vztahu k pilířům stěžejního tématu
demokracie, participace, diverzita
Diskuse a výměna zkušeností
- 10.15–11.15   Téma 1: Výměna zkušeností s česko-německou spoluprací a občanským
vzděláváním v práci s mládeží
- 11.15–11.30   Diskuse v plénu
- 11.30–13.00   *Přestávka*
- 13.00–14.00   Téma 2: diskuse o dopadech pandemie koronaviru na česko-německé
výměny mládeže a strategie, jak se s těmito dopady vyrovnat
- 14.00–14.30   Diskuse v plénu
- 14.30–15.00   *Přestávka*
- 15.00–16.30   Závěrečná diskuse a výměna zkušeností v plénu
Evaluace pracovního setkání
Výhled, termíny apod.

3 Účastníci

Titul	Jméno	Příjmení	Zařízení/organizace
	Gisela	Baur-Pajak	Projektstelle Gedenken und Versöhnung der Ev. Jugend im Dekanat Weiden
	Inga	Berg	European Solidarity Project IMPULS, Deutsch-Tschechisches Jugendforum
Dr.	K. Erik	Franzen	Deutsch-Tschechisch-Slowakische Historikerkommission
	Jitka	Hrabálková	Dobrovolnice Evropského sboru solidarity, Tandem
	Joachim	König	Gedenkstätte Buchenwald
	Kateryna	Kudin	Bayerischer Jugending K.d.ö.R.
	Christian	Lamping	Staatliches Schulamt für den Landkreis Fulda
	Anke	Oehler	KZ-Gedenkstätte Flossenbürg
	Felizitas	Raith	Max Mannheimer Studienzentrum
	Lena	Rüger	Jugendbildungsstätte Waldmünchen
	Carolina	Sachs	Solidaritätsjugend Deutschlands (Solijugend)
	Ingolf	Seidel	Agentur für Bildung – Geschichte, Politik und Medien e.V.
	Veronika	Šmejkalová	Dobrovolnice Evropského sboru solidarity, Tandem
	Martina	Kantová	Památník Lidice
	Marek	Krajčí	Česká rada dětí a mládeže
Mgr.	Marta	Michaláková	POJ Frýdek-Místek
Mgr.	Leona	Mikušová	Základní škola T. G. Masaryka Milovice
Mgr.	Kamila	Smetana Varařová	Památník Lidice
	Martin	Šimáček	Evropský parlament mládeže v ČR, z.s.
Mgr.	Kristina	Tělupilová	Památník Lidice
Mgr.	Jana	Třetinová	Základní škola T. G. Masaryka Milovice
	Rainer	Wilka	Dobrovolník Evropského sboru solidarity, Tandem
Mgr.	Petra	Zahradníčková	Hillersche Villa e.V., Lužický horský spolek
Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže Tandem			
	Michaela	Dryjová	Mimoškolní oblast
	Kathrin	Freier-Maldoner	Mimoškolní oblast
	Ulrike	Fügl	Školská oblast
	Jan	Lontschar	Ředitel Tandemu Plzeň
	Marius	Meier	Jazyková animace, Program podpory odborných praxí
	Jarmila	Půbalová	Program podpory odborných praxí
	Thomas	Rudner	Ředitel Tandemu Regensburg
	Lucie	Tarabová	Školská oblast
	Stefanie	Schütz	Mimoškolní oblast
	Jan	Šmrha	Tlumočník
	Milada	Vlachová	Tlumočnice

4 Přivítání účastníků vedením Tandemu a úvod k setkání

Stěžejní témata Tandemu:

1. 2014–2015: „Zdravý životní styl“ – YOLO
2. 2017–2019: „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnosti“ – česko-německá spolupráce na památných místech a občanské vzdělávání
3. 2020–2022/23: „Mládež utváří budoucnost“ – demokracie, participace, diverzita

Stěžejní téma Tandemu představuje obsahovou linku v oblasti podpory česko-německé spolupráce a doplňuje tak jeho běžnou činnost o tematicky orientované aktivity. Tandem jej rozvíjí z pověření česko-německé Rady pro výměny mládeže s cílem motivace k účasti na přeshraniční práci s dětmi a mládeží, která díky tematickému zaměření nabývá na kvalitě a popularitě.

Cíle současného stěžejního tématu:

- udržení a rozvoj stávajících partnerství mezi organizacemi, které již tematicky pracují,
- nabídka možností přeshraniční spolupráce i v době pandemie (online formáty setkání a jejich atraktivita pro účastníky),
- propojení dalších zařízení, tj. organizací aktivních v oblasti mezinárodní práce s mládeží, vzdělávacích oddělení památníků, škol i mimoškolních zařízení aj.

5 Seznámení účastníků formou aktivity

Aktivita: Účastníci reagují na otázky buď kladně, nebo negativně, a to např. použitím listu papíru s namalovaným sluníčkem (souhlas), obláčkem (nesouhlas) či jinými symboly (srdce, smajlíky apod.) nebo pomocí funkce v programu ZOOM: palec nahoru, palec dolů.

Příklady otázek:

- Kdo je právě v Německu?
- Kdo rozumí česky?
- Kdo rozumí německy?
- Kdo se těší na program setkání?
- Kdo chodí rád do přírody?
- Kdo čte rád knihy?

Na závěr lze účastníky aktivizovat tak, že každý ukáže nějaký (originální) předmět, který má právě u sebe.

6 Výsledky pracovní skupiny „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnosti“ 2017–2019

Thomas Rudner

[Odkaz na prezentaci](#)

5 setkání pracovní skupiny:

- 12/2017 Lidice (obsahový input, zahajovací přednášky)
- 04/2018 Mnichov (téma Evropa, propojení školské a mimoškolní oblasti)
- 10/2018 Plzeň (setkání mládeže na památných místech)
- 04/2019 Brno (téma diskriminace Romů a Sintů, prohlídka památníku v Hodoníně u Kunštátu, možnosti propojení s novým stěžejním tématem)
- 12/2019 Lipsko (závěr a výhled)

3 odborná fóra:

- 02/2017 Berlín, 04/2018 Mnichov, 04/2019 Brno (setkání, síťování, diskuse a výměna zkušeností, tematicky zaměřené workshopy aj.)

Setkání mládeže:

- 11/2019 Berlín (de facto zahájení nového stěžejního tématu, výsledky viz níže)

Seznam organizací zapojených do pracovní skupiny viz prezentace

Co se v letech 2017–2019 podařilo?

- Zapojení nových organizací a zařízení
- Vznik nových česko-německých partnerství
- Vznik nových formátů setkání mládeže (např. setkání žáků na památných místech v Terezíně, Ravensbrücku aj.),
- Propojení minulosti a současnosti, možnost navázat novým stěžejním tématem 2020–2022/23
- Publikace ***Společnou cestou ke vzpomínkám. Metodické podklady pro česko-německá setkání na památných místech:*** chystá se dotisk prvního dílu (v PDF ke stažení [zde](#)) a připravuje se druhý díl.

7 Očekávání a cíle pracovní skupiny a 1. pracovního setkání (Tandem)

Ulrike Fügl

- Zvýšit počet účastníků z Česka v pracovní skupině
- Zapojit i zástupce odborného vzdělávání z obou zemí
- Iniciovat nové formy spolupráce
- Navázat na úspěšnou kooperaci
- Zapojit památníky do nového stěžejního tématu

- Impulz ze setkání mládeže: platforma, která by jim umožnila být v kontaktu
- Zapojit portál ahoj.info
- Zapojit mladé lidi z obou zemí (např. Česko-německé fórum mládeže, žákovské parlamenty aj.)
- Vytvořit přehled, jaké organizace se věnují tématům demokracie, participace, diverzita na národní úrovni
- Návrh z pracovní skupiny „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnost“: více kontaktu mezi jednotlivými setkáními pracovní skupiny, najít médium pro průběžnou výměnu
- Nové tematické a kreativní přístupy prostřednictvím nových médií (obzvlášť aktuální v době pandemie)

8 Očekávání a cíle pracovní skupiny a 1. pracovního setkání (účastníci)

Sbírka nápadů, očekávání a cílů účastníků:

- Motivovat mladé lidi k aktivní účasti, ke společenské angažovanosti
- Motivovat mladé lidi k mezinárodním výměnám
- Poskytnout mladým lidem perspektivu do budoucnosti a představu o možnostech jejího utváření
- Sdílet zkušenosti z dobré praxe, např. s koordinací žákovského parlamentu na základní škole
- Formy spolupráce a metody práce s mládeží, způsoby motivace k mezinárodní / česko-německé spolupráci
- Výměnné stáže, tematická česko-německá setkání mládeže, výstava obětí násilí v Německu, trilaterální setkání s Polskem
- Nástroje na podporu němčiny v regionech, které nesousedí s Německem
- Rozšířit spolupráci s podobnými, tematicky zaměřenými organizacemi
- Sdílet názory a pohled na historii v mezinárodním kontextu
- Portál a online magazín „Lernen aus der Geschichte“: občanské a historicko-politické vzdělávání, perspektivy, impulzy
- Aktivizovat kolegy i za ztížených podmínek v době pandemie

9 Představení nového stěžejního tématu „Mládež utváří budoucnost“ a prezentace výsledků 10. česko-německého setkání mládeže

Stefanie Schütz

Stěžejní téma „Mládež utváří budoucnost“

[Odkaz na prezentaci](#)

www.mladez-utvari-budoucnost.cz

Rámcové podmínky:

- Nové téma navazuje na téma předchozí, tematicky jej doplňuje a rozšiřuje.
- Důraz bude kladen na rozšíření kooperačních partnerů a udržitelných partnerství.

Finanční podpora:

- Tandem Regensburg: v mimoškolní oblasti jsou pro období 2020 až 2022/23 prostředky ve výši 100.000 € na každý rok z programu KJP (Kinder- und Jugendplan des Bundes).
- Tandem Plzeň: podpora česko-německých setkání mládeže v programu Rozjed' to s Tandemem!

Formáty akcí:

- Vzdělávací akce pro pracovníky s mládeží a pedagogy (i online)
- Barcamp (open space, téma a formát bude vycházet od účastníků)
- Odborná fóra
- Setkání pracovní skupiny
- Specializace jazykových animátorů k tématu diverzity

10. česko-německé setkání mládeže „Společnými vzpomínkami ke společné budoucnosti“

Video ze setkání

Místo a termín konání: Berlín 8.–10. 11. 2019

Formát: workshopy, exkurze, rozhovory s pamětníky, open space

Impulzy z akce – tematické oblasti:

- Politická účast mladých lidí a jejich motivace k volbám
- Možnosti participace mládeže (např. pravidelný kontakt v příhraničních regionech)
- Více přeshraničních projektů pro Evropu a proti extrémní pravici
- (Jak mohou mladí lidé vytvářet demokratičtější Evropu?)
- Kritické myšlení a fake news (zapojit novináře, youtubery /např. Kovy/ a influencers, pracovat se sociálními médii)
- Výměny mladých lidí pro mladé lidi (vlastní obsah vytvářejí mladí lidé, mentoři je podporují v oblasti financování apod.; srv. dobrovolníky Tandemu, kteří připravují semináře pro mladé lidi, v plánu je i konference pro mladé lidi).
- Změna klimatu a ochrana životního prostředí (diskuse s odborníky, téma sdílení jídla, větší zapojení ze strany Tandemu aj.)
- Protidrogová prevence (tabuizace versus srv. akce Tandemu a přípravu bohužel neúspěšného projektu „Besser bez / lepší ohne“ na toto téma)
- Migrace a integrace – nové formy společného dialogu

- Hrdinové naší doby a vzory (rozhovory s pamětníky, „živá knihovna“ aj.)
- Umění jako most k politice (divadlo, poetry slam, digitální média apod.)

10 Téma 1 a: Výměna zkušeností s česko-německou spoluprací a občanským vzděláváním v práci s mládeží

Účastníci: Jitka Hrabálková, Martina Kantová, Joachim König, Marek Krajčí, Kateryna Kudin, Leona Mikušová, Lena Rüger, Martin Šimáček, Jana Třetinová, Kamila Smetana Varaďová, Petra Zahradníčková

Za Tandem: Ulrike Fügl, Jan Lontschar, Marius Meier, Jan Šmrha, Lucie Tarabová

Lena Rüger (Jugendbildungsstätte Waldmünchen):

- Nabídka: semináře na téma práce s pamětí, výměny žáků a mládeže na aktuální politická témata, téma životního prostředí aj., myšlenka žákovských samospráv a parlamentu mládeže

Joachim König (Památník Buchenwald):

- Akce: vzdělávací akce pro multiplikátory ve spolupráci s Tandemem v Památníku Buchenwald; letní tábory pro děti a mládež (10 různých národností); v posledních dvou letech česko-německé akce ve spolupráci se vzdělávacím zařízením Der Heiligenhof a bavorským THW-Jugend aj.
- Témata: např. ohrožení demokracie ve 30. a 40. l. 20. stol., diskriminace a pronásledování Sintů a Romů „včera a dnes“, krizové, resp. nouzové řízení, propojení minulosti a současnosti s ohledem na téma demokracie, participace mladých lidí a diversity

Marek Krajčí (Česká rada dětí a mládeže):

- Partneři: rady mládeže, zemské kruhy mládeže v Sasku a Bavorsku aj.
- Akce a témata: vzdělávací kurz na téma zapojení mládeže do mezinárodní spolupráce a rozvoj potřebných kompetencí; semináře na téma občanského vzdělávání s mediálním aspektem; zapojení mládeže do evropských voleb; práce s pamětí a spolupráce na památných místech; výzkum hodnot mládeže v česko-slovenském kontextu (ve stavu vyhodnocování, výsledky přenositelné i na jiný kontext); projekt „Mladá místa“ (možnost dětí a mladých lidí ovlivnit architektonicko-urbanistické prostředí, ve kterém žijí)
- 07/2020–12/2021: tematický cyklus „Evropa pro mladé – mladí pro Evropu: Prostor pro demokracii a participaci“ v rámci tzv. strukturovaného dialogu s mládeží (nástroj participace mladých lidí, možnost zapojení do dialogu s rozhodujícími činiteli)

- Nabídka propagace akcí pro děti a mládež pořádaných jinými organizacemi

Jana Třetinová a Leona Mikušová (ZŠ T. G. Masaryka Milovice):

- Koordinátorky dětského parlamentu v rámci milovické ZŠ
- Žákovský parlament probíhá v rámci nepovinné výuky, žáci mají jednu hodinu týdně navíc (před výukou), setkávají se žáci druhého stupně napříč školními třídami, každý rok si volí téma, na kterém pracují, a na konci roku prezentují výstupy.
- Aktivita: volby do parlamentu, projektová forma, tematické zaměření s přesahem na město a region, spolupráce s vedením školy a vedením radnice (cílem poznat město, vlastní kořeny a tím získat vztah k městu a okolí – Milovice se nacházejí v původně vojenském prostoru)
- Příklady projektů: osudy židovské rodiny Geigerových v Terezíně a Lidicích (práce v archivech, rozhovory s pamětníky, vznik webové stránky, položení kamenů zmizelých před domem, kde rodina žila, česko-anglická publikace); zaniklé obce (výstavba kapličky na místě, kde původně stával kostel, pozvánka pro občany města); „Stop plastovým obalům“ (včetně zapojení a aktivizace seniorů, 1. místo v celostátní soutěži); pro rok 2020/2021 v plánu projekt s využitím QR kódů ve městě
- Děti je třeba po jarní pauze způsobené pandemií znovu aktivizovat, probudit u nich chuť tvořit.

Kateryna Kudin (Bavorský kruh mládeže):

- Spolupráce s Tandemem, úkolem je integrace stěžejního tématu Tandemu do práce Bavorského kruhu mládeže a možnosti finanční podpory tématu na bavorské straně, síťování
- Spolupráce s východní Evropou (např. Rumunskem): Německo jako vzor demokracie, otázka migrace a rozmanitosti náboženství a jiná témata

Kamila Smetana Varaďová a Martina Kantová (Památník Lidice):

- Nabídka: vzdělávací programy a mezinárodní projekty; vědomostní soutěž „Lidice v 21. století“; výtvarná soutěž na téma vody a krajiny; zapojení dobrovolníků z Německa aj.
- Snaha rozšířit nabízené aktivity i mezi žáky a studenty z Německa

Martin Šimáček (Evropský parlament mládeže v ČR):

- Cílová skupina: střední školy a gymnázia (základní školy nejsou cílovou skupinou, neboť jejich žáci nejsou svéprávní, eventuálně je možnost nabídnout pro ně workshopy, prezentaci aktivit)
- Celkem aktivních asi 1 500 mladých lidí z Česka
- Zasedání parlamentu se koná třikrát ročně po 150 žácích, kteří na něm fungují jako delegáti.

- Workshopy, tréninky osobního rozvoje, rozvoj kompetencí potřebných pro vedení týmu, přípravu zasedání apod.
- Spolupráce s Česko-německým fondem budoucnosti – týdenní studentské výměny na zasedáních parlamentu

Petra Zahradníčková (Hillersche Villa, Lužický horský spolek):

- Sociokulturní aktivity v česko-polsko-německém trojzemí, většina programů se pořádá v Německu
- Projekt „Lantern futur“ (týdenní dílny pro žáky z Česka, Německa a Polska se zaměřením na film, divadlo, tanec aj.);
- Projekt „Zapomenutá místa“ (pro dospělé účastníky, setkání s pamětníky, výstup pro veřejnost: např. prezentace, krátké filmy, divadelní představení apod.)
- Dále téma občanského vzdělávání na školách pro žáky z Německa (snaha rozšířit i na česko-německý kontext) aj.

11 Téma 1 b: Výměna zkušeností s česko-německou spoluprací a občanským vzděláváním v práci s mládeží

Účastníci: Christian Lamping, Marta Michaláková, Anke Oehler, Gisela Baur-Pajak, Ingolf Seidel, Kristina Tělupilová, Rainer Wilka

Za Tandem: Michaela Dryjová, Kathrin Freier-Maldoner, Jarmila Půbalová, Thomas Rudner, Stefanie Schütz

Marta Michaláková (POJ Frýdek-Místek):

- Zkušenosti s česko-německou spoluprací již od r. 2006 (oblast odborných praxí), od školního roku 2015/2016 bylo velmi těžké sehnat účastníky z Německa, a tak se poslední výměna konala v r. 2018.

Christian Lamping (Staatliches Schulamt für den Landkreis Fulda):

- Je obtížné získat účastníky – obecný trend, nebo ojedinělý případ?
- Partnerská města Fulda a Litoměřice
- Důležitá je angažovanost osob realizujících projekty a podpora ze strany vedení, kolegů a rodičů.

Gisela Baur-Pajak (Projektstelle Gedenken und Versöhnung der Ev. Jugend im Dekanat Weiden):

- Získávání účastníků na akce v mimoškolní oblasti není jednoduché; možnost se nabízí prostřednictvím spolupráce se školami a se skauty.

Ingolf Seidel (Agentur für Bildung – Geschichte, Politik und Medien e. V.):

- Je třeba zajistit, aby participace mládeže nebyla prázdným pojmem: Příkladem může být projekt, v jehož rámci mladí lidé ve spolupráci se zástupci politiky a rozhodujícími činiteli vypracovali

ve workshopech určité návrhy, ale k závěrečnému kulatému stolu v Berlíně nebyli přizváni a jejich návrhy byly „zkráceny“, vyfiltrovány, ačkoliv tito mladí lidé byli velmi angažovaní a měli dobré nápady.

Thomas Rudner (Tandem Regensburg):

- Pojem „politického vzdělávání“ se neomezuje pouze na téma systému politických stran a situace v naší zemi, ale zaměřuje se i na otázku, jak lze utvářet možnosti pro mladé lidi, aby se mohli společensky angažovat. Mladí lidé musejí mít možnost (spolu)rozhodovat, je třeba začít již na lokální úrovni.

Kristina Tělupilová (Památník Lidice):

- Zájem památníku o pořádání česko-německých workshopů, i ve spolupráci s Tandemem

Anke Oehler (Památník KT Flossenbürg):

- Česko-německé výměny probíhají v památníku asi 5 let kreativní formou, při výměnách se pracuje s obrazem a představou dějin u jednotlivých účastníků.
- Otázka získávání účastníků na akce: možnost oslovit účastníky nepřímo i prostřednictvím jejich učitelů

12 Téma 2 a: diskuse o dopadech pandemie koronaviru na česko-německé výměny mládeže a strategie, jak se s těmito dopady vyrovnat

Účastníci: Inga Berg, Martina Kantová, Christian Lamping, Anke Oehler, Lena Rüger, Martin Šimáček, Kristina Tělupilová, Rainer Wilka, Petra Zahradníčková

Za Tandem: Ulrike Fügl, Marius Meier, Thomas Rudner, Jan Šmrha, Lucie Tarabová

Christian Lamping (Staatliches Schulamt für den Landkreis Fulda):

- Od léta znovu nabídka dalšího vzdělávání, mnoho digitálních formátů, po nichž je poptávka, práce s platformou Moodle funguje, ale jiné programy (jako žákovské výjezdy, výměnné programy apod.) se prakticky zastavily – rozběhnou se vůbec znovu?
- Nelze se soustředit pouze na školní výuku. Je třeba pohnout ministerstva a rozhodující činitele k tomu, aby se opět realizovaly výměny žáků a mládeže!

Anke Oehler (Památník KT Flossenbürg):

- 3 česko-německé programy plánované na rok 2020 se přesunou na rok 2021.
- V mezidobí se výrazně zvýšila návštěvnost našich programů v památníku. Nabízíme i online formáty a tzv. hybridní formáty

bilaterálních či trilaterálních setkání (výměna mezi jednotlivými národnostmi probíhá digitálně, skupiny z jedné země se setkají i reálně.)

Inga Berg (Česko-německé fórum mládeže):

- 2 ze 4 plánovaných setkání odpadla, mezi jednotlivými setkáními komunikujeme online, ovšem osobní setkání je motivující a nelze jej jen tak nahradit.
- Výhody online setkání: lze se připojit spontánně, flexibilita, odpadá čas na cestu tam a zpět.

Martin Šimáček (Evropský parlament mládeže v ČR):

- Posun zasedání z jara 2020 na podzim 2020 a nyní změna na online formát – zasedání nelze rušit, neboť zaručují kontinuitu organizace.
- Problém sehnat účastníky/delegáty na online setkání – tato forma je neláká, atraktivní je pro ně právě cesta do jiné země, setkání s kulturou a lidmi jiné země, reálné zkušenosti...
- Problematické financování: je vázané na projekty, jen těžko lze sehnat finance na online zasedání, řada přispěvatelů nepodporuje nákup potřebné techniky.

Lucie Tarabová (Tandem Plzeň):

- Česká vláda signalizuje, že oblast práce s mládeží a oblast kultury jsou co do omezení první na řadě (zastavují se volnočasové kroužky pro děti, zavírají se školy apod.). Jak můžeme agitovat?

Thomas Rudner (Tandem Regensburg):

- Bavorský kruh mládeže byl pověřen nabídkou programů pro děti a mládež, které kvůli uzavření škol zůstaly doma, aniž by se o ně mohli postarat jejich rodiče => význam oblasti práce s mládeží pro společnost! O tyto programy je zájem, možná inspirace pro Českou radu dětí a mládeže?
- Pandemie jako celosvětový fenomén versus řešení pandemie na národní úrovni – chybí společný postup.
- Setkání lze sice spontánně zaměnit za online programy či hybridní formáty, ale setkání ve skupině je něco výjimečného a jako takové je dlouhodobě nenahraditelné.
- Proto se zasazujeme o jednotný postup organizací aktivních v mezinárodní práci s mládeží (DPJW, DFJW aj.) a návrh chceme směřovat na příslušné rozhodující činitele (nelze očekávat, že se výměny mládeže rozjedou automaticky); snaha získat dodatečné finanční prostředky na setkání.

Petra Zahradníčková (Hillersche Villa, Lužický horský spolek):

- Projekt „Lantern futuri“: 6 online kreativních dílen 05/2020 (videoprezentace [zde](#)) a 2 klasické dílny v létě 2020, pro podzim 2020 je v plánu další setkání (účastníci z Německa a Polska se mohou setkat v Německu v Großhennersdorfu, česká skupina bude v Liberci a všichni se event. setkají během jednoho dne /možnost vycestovat do Saska na 24 hod i s návratem bez nutnosti testu/).
- Projekt „Zapomenutá místa“: česko-německý workshop plánovaný na 10/2020 přesunut na jaro 2021 a místo něj bude 1denní setkání v Sasku.
- O online setkání je mnohem menší zájem, objevuje se určitá únava z online nabídky, jarních dílen se převážně účastnili lidé, kteří již projekt „Lantern futuri“ a vedoucí dílen znali.
- Podpora ze strany Česko-německého fondu budoucnosti (např. proplacení testů na koronavirus z projektových prostředků)

Lena Rüger (Jugendbildungsstätte Waldmünchen):

- Pracujeme hlavně se školními třídami (vedle prázdninových programů), ale výjezdy škol nyní nejsou povolené až na tzv. profesní orientaci (Berufsorientierung) v rámci 2. stupně základních škol, která se opět koná od poloviny září.
- Různorodý feedback: na jedné straně jsou žáci rádi, ale některé třídy se nabídky neúčastní (buď žijí v domácnosti s tzv. rizikovými osobami, nebo si to nepřejí rodiče či vyučující, kteří mají strach apod.). Princip dobrovolnosti.

Martina Kantová (Památník Lidice):

- Na jaře 2020 byl památník zavřen, vzdělávací programy neběžely.
- Projekty, které běžely v rámci tzv. výzev z ministerstva, bylo nutné dotáhnout do konce. Obrovský zájem byl o webináře.
- Nelze plánovat dlouhodobě, změny projektů jsou zdlouhavé, pracujeme krátkodobě a máme záložní plán. Je omezen počet skupin, běžná školní třída rozdělena na max. 10členné skupiny a vzdělávací programy chceme připravit i v online podobě.

Jak se zachází se strachem a obavami?

- Lena Rüger: Pečlivě vypracovaný hygienický koncept akcí – na pokoji max. 2 osoby, je-li to možné, pouze jednotlivě, u jídla dodržování rozestupů, jinak semináře probíhají běžným způsobem.
- Inga Berg: Pozorují odlišný přístup na české a německé straně – zatímco v Německu se akce pro jistotu odřekne, v Česku převládá názor, že „se přece může konat...“

- Christian Lamping: Po letní pauze znovu běží klasická výuka – v Hesensku máme zkušenost, že v těch několika málo případech koronaviru ve školách se nakazilo jen pár žáků, takže hlavní způsob přenosu je očividně jiný.

13 Téma 2 b: diskuse o dopadech pandemie koronaviru na česko-německé výměny mládeže a strategie, jak se s těmito dopady vyrovnat

Účastníci: Joachim König, Marek Krajčí, Kateryna Kudin, Ingolf Seidel, Kamila Smetana Varaďová

Za Tandem: Jan Lontschar, Marius Meier, Stefanie Schütz

Kamila Smetana Varaďová (Památník Lidice):

- Nejprve se téměř vše zastavilo, v současné době v památníku registrujeme jen minimum návštěv/skupin, uvnitř pracujeme se skupinami do 10 osob, máme i online programy nebo programy nabízíme přímo na školách.
- Vyšší nároky na čas, prostor a personál
- Předěláváme webové stránky a připravujeme nové informace pro školy.

Joachim König (Památník Buchenwald):

- V památníku se konal velký počet prohlídek (návštěvníci z tuzemska), od podzimu na programu opět i delší semináře, ovšem s vyššími nároky na čas, prostor a personál. Mezinárodní letní kemp byl zrušen, s českými partnery akce opět 2021, připravujeme také webináře.
- Otázka pandemie a způsobu, jakým se s ní zachází, se promítla i do obsahové náplně programové nabídky (srovnání s dobou nacionálního socialismu – jaká opatření jsou nutná a jaká už jsou nebezpečná?)
- Možnost participace mládeže prostřednictvím digitální platformy

Kateryna Kudin (Bavorský kruh mládeže):

- Tuzemské aktivity pokračují, v mezinárodní oblasti je to komplikované: evropská konference mládeže se konala v digitální podobě.
- V rámci zvláštní podpory prázdninová nabídka akcí pro rodiny s dětmi, jejichž rodiče už neměli dovolenou (kvůli jarní uzavírce škol) – bude realizována i během podzimních prázdnin.
- Formáty akcí: část akcí přesunuta na 2021/2022, část akcí online (pro účastníky z jedné země nebo i bilaterální programy) a tzv. hybridní formáty – v rámci jedné země reálné setkání, setkání s účastníky z jiné země online

Marek Krajčí (Česká rada dětí a mládeže):

- Oblast práce s mládeží je schopná rychle reagovat, v létě jsme zajistili mnoho programů pro děti a mládež v Česku.

Ingolf Seidel (Agentur für Bildung – Geschichte, Politik und Medien e. V.):

- Hnutí Fridays for Future se nejprve dost zbrzdilo, ale nyní se opět konají protesty.

14 Výhled a termíny (Tandem)

- 12. 11. 2020: online tematický den k diverzitě
- 20.–21. 11. 2020: online seminář pro učitele
- 23. 3. 2021: online zahájení stěžejního tématu
- 13. – 14. 4. 2021: druhé setkání pracovní skupiny

15 Webové stránky a jiné online nástroje ke stěžejnímu tématu

www.mladez-utvari-budoucnost.cz (záložka Projektová nástěnka – lze zveřejnit vlastní projekt včetně fotodokumentace; záložka Akce – kalendář akcí Tandemu i možnost propagace akcí jiných organizací)

Dina.international (platforma pro organizace pracující s mládeží, školy, možnost mezinárodní spolupráce, hledání projektových partnerů, tlumočení pro paralelní skupiny, v současnosti v testovací fázi)

Impressum

Vydalo: Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže
Tandem
Riegrova 17, 306 14 Plzeň
tandem@tandem-org.cz

Koordinierungszentrum Deutsch-Tschechischer
Jugendaustausch – Tandem
Maximilianstraße 7, 93047 Regensburg
tandem@tandem-org.de

Zodpovídá: Jan Lontschar, Thomas Rudner

Dokumentace: Lenka Pučalíková

Redakce: Michaela Dryjová, Lucie Tarabová, Ulrike Fügl